

2^e zondag van de 40-dagentijd

Abraham besteeg de berg voor een offer; het offer zou zijn eigen zoon zijn. Het verhaal is een protest tegen kinderoffers uit die tijd. Zover zou het niet komen want God bemint de mens, – Hij is een God van levenden! Abraham laat zich in zijn liefde zien: hij gehoorzaamt. Maar in de evangelielezing leren de drie leerlingen hem ook kennen in de nabijheid van een goddelijke uitstraling.

– Het gaat om de vraag of je God uit liefde en vertrouwen bemint, maar ook of je Hem in zijn Majesteit kent en erkent. Een strikte voorwaarde is onthechting aan wat je zelf vindt. Het is daarom steeds weer -het thema van elke 40-dagentijd, de tijd van onthechting.

Thema: “Voelt u zich in het leven thuis?”

EERSTE LEZING uit Genesis (22,1-2.9a.10-13.15-18)

In die dagen gebeurde het dat God Abraham op de proef stelde. Hij zei tot hem: 'Abraham.' En hij antwoordde: 'Hier ben ik.' Hij zei: 'Ga met Izaäk, uw enige zoon, die gij liefhebt, naar het land van de Moria en draag hem daar op de berg die ik u zal aanwijzen als een brandoffer op.' Toen zij de plaats bereikt hadden die God hen had aangewezen bouwde Abraham daar een altaar, stapelde er het hout op, bond zijn zoon Izaäk vast en legde hem op het altaar, boven op het hout. Toen Abraham echter zijn hand uitstak naar het mes om daarmee zijn zoon te offeren, riep de engel van de Heer hem vanuit de hemel toe: 'Abraham, Abraham!' En hij antwoordde: 'Hier ben ik.' Hij zei: 'Raak de jongen met geen vinger aan en doe hem niets! Ik weet nu dat ge God vreest, want ge hebt me uw enige zoon niet willen onthouden.' Abraham keek om zich heen en bemerkte een ram, die met zijn horens in het struikgewas vastzat. Hij greep de ram en droeg die als brandoffer op, in plaats van zijn zoon. Toen riep de engel van de Heer voor de tweede maal uit de hemel tot Abraham en zei: 'Bij mijzelf heb ik gezworen - spreekt de Heer - omdat ge dit gedaan hebt en mij uw eigen zoon niet hebt onthouden, daarom zal ik u overvloedig zegenen en uw nakomelingen talrijker maken dan de sterren aan de hemel en de zandkorrels aan het strand van de zee. Uw nakomelingen zullen de poort van hun vijand bezitten. Door uw nakomelingen komt zegen over alle volken van de aarde omdat ge naar mij hebt geluisterd.'

TWEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Marcus (9,2-10)

In die tijd nam Jezus Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee en bracht hen boven op een hoge berg waar zij geheel alleen waren. Hij werd voor hun ogen van gedaante veranderd: zijn kleed werd glanzend en zo wit als geen bleker ter wereld maken kan. Elia verscheen

hun samen met Mozes en zij onderhielden zich met Jezus. Petrus nam het woord en zei tot Jezus: 'Rabbi, het is goed dat we hier zijn. Laten we drie tenten bouwen, een voor U, een voor Mozes en een voor Elia.' Hij wist niet goed wat hij zei, want ze waren allen geheel verbluft. Een wolk kwam hen overschaduwden en uit die wolk klonk een stem: 'Dit is mijn Zoon, de Welbeminde, luistert naar Hem.' Toen ze rondkeken, zagen ze plotse-ling niemand anders bij hen dan alleen Jezus. Onder het afdalen van de berg verbood Jezus hun aan iemand te vertellen wat ze gezien hadden, voordat de Mensenzoon uit de doden zou zijn opgestaan. Zij hielden het inderdaad voor zich, al vroegen zij zich onder elkaar af wat dat opstaan uit de doden mocht betekenen.

OVERWEGING

U kent, dierbare mensen, allemaal wel iemand die zit met een probleem, waarvan iedereen de oplossing ziet, behalve hij- of zijzelf. Dat komt dan doordat het denken stagneert omdat de persoon in kwestie blijft vasthouden aan één enkele overtuiging die de oplossing blokkeert. U kunt uit eigen ervaring een dozijn voorbeelden bedenken. Of dat nou is met de school van je kinderen of de kerkelijke vernieuwing, ... het komt steeds neer op blokades, nl. het almaar vasthouden aan één enkele overtuiging. In zo'n geval hoort u mensen dikwijls zeggen: "Het kan toch niet zo zijn, dat ..." Maar hoezo, wát kan er niet? Of het nou gaat over het onderwijs, het fileprobleem, het ontslagrecht, de gaskwestie van Groningen ... of in kerkelijk verband, dat het nou gaat over het celibaat, over de macht van Rome, het kerkelijk huwelijksrecht, de vrouw in het ambt, en nog veel meer, ... het zijn dikwijls blokkades die de problematiek overeind houden. Hoe los je dat op? Nou, bv. als je je onthecht aan wat je ooit leerde en je nooit meer losliet.

Welnu, dierbare mensen, het gaat me om dié ervaring. Als je dát herkent, krijg je de ruimte om over veel dingen anders na te gaan denken, ook anders te oordelen en krijg je toegang tot de kern van beide lezingen. Want daarom is het mij begonnen. Want het zijn fragmenten uit de bijbel die bepaald niet eenvoudig zijn.

Neem de eerste lezing. Die vertelt over ene Abraham die zijn zoon Isaac zou moeten offeren omdat God dat zou willen. Dat lijkt gestoord. Maar het verhaal is opeens minder gek dan je denkt, zodra je beseft dat Abraham een kind was van zijn tijd, waarin barbaarse stammen meenden hun oudste zoon aan de goden der aarde te moeten offeren. Kindermoord, dierbare mensen, was gangbaar, niet alleen in Israël maar in het hele Midden-Oosten, zelfs in Griekenland. De bedoeling van dat verhaal over Abraham was nou net openheid te scheppen voor een God die zulke ei-

sen juist niét stelt, – voor een God die een God van levenden is en niet van doden. Abraham wilde zijn zoon behouden en zijn probleem was de vraag of hij zich aan de visies van zijn tijd en cultuur kon onthechten. En toen hij dat laatste deed, toen hij de traditie durfde te betwijfelen, ja toen kon hij zijn kind behouden. En dat niet alleen, – hij leerde God ook kennen als een God van levenden. Je brengt je kind niet om. Hij ging wel met zijn zoon op reis, maar kan er niet in hebben geloofd tegen de achtergrond van wat hem beloofd was, nl. een groot volk. “God zal er wel in voorzien,” zei hij tegen zijn zoon.

Dierbare mensen, de traditie is mooi, maar alleen van belang als zij opening geeft aan vernieuwing. Dat kan vooruitgang betekenen, – de groei naar iets dat beter is. Vernieuwing is niet de traditie verlaten maar die herijken. Abrahams geheel onverwachte visie bracht hem de toekomst. God geve dat ook onze kerkelijke leiders los kunnen laten wat niet absoluut is, wat alleen maar iets is van onze culturele traditie. Ook uw en mijn taak in het leven is de traditie te herijken.

Ik neem u nu ook even mee naar die drie apostelen, die op de berg Tabor Jezus' gewone menselijke gestalte zagen veranderen. Met andere woorden, er moet een kort moment zijn geweest, waarop zij (– tijdens het gesprek dat zij met Jezus voerden –) zich hebben kunnen onthechten aan een blokkade uit de traditie. En wat was dat? Dat nl. het beloofde land een aards rijk zou zijn en de Messias een tweede koning David, ... ja, toen ze dié visie lieten varen, zagen zij Jezus een moment in zijn ware gedaante, ... een overdonderende ervaring moet dat geweest zijn, altijd zodra je de dingen die je van God afhouden, opruimt. De 40-dagentijd is niet alleen je onthechten aan bv. je dagelijkse borrel, maar ook en zelfs eerder aan ooit geleerde opvattingen waarbij je je thuis voelt, die je in de tang houden en je geestelijke groei blokkeren. Als je daar van af kan, (al is het maar even), dan wordt je thuis opeens anders.

Dierbare mensen, hebt u wel 'ns stilgestaan bij de vraag waardoor iemand zijn geloof verliest? Nou, bv. als je vasthoudt aan voorstellingen waaraan God volgens jou zou moeten voldoen. Dan kun je bij wijze van spreken de dag uitrekenen waarop je Hem begint af te wijzen. Weet u wel, bv. hoe kan er een God bestaan die instemt met alle ellende op de wereld, met ziekte en dood? Zo'n God kan toch niet bestaan, – een veel gehoord motief om het geloof in Hem af te wijzen. Of, als je eraan vasthoudt, dat er niets meer is dan tijd en ruimte, dan is er na de dood inderdaad niets; iemand die sterft stapt immers uit tijd en ruimte.

Dierbare mensen, God voldoet niet aan uw en mijn voorstellingen. Op het moment dat je zelf van God een beeld hebt ontworpen, moet je we-

ten dat die voorstelling niet klopt, ... maar (pas op) dat die mogelijk wél een stadium is op jouw weg naar Hem. Steeds weer moeten we ons geloof heroveren op de waan van de dag, de waan van de tijd, de waan van onze westerse rationele cultuur, ... kortom, het vertrouwen in ons eigen denken.

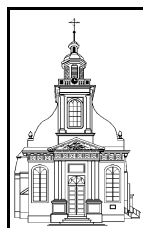
Abraham had zijn zoon omgebracht als hij niet open was geweest voor de twijfel aan zijn cultuur. Dat laatste deed hij en het leven van Isaac bleef behouden. Hij leerde God zien als een God van levenden, maar nadat – let wel, nádat hij zijn vooringenomenheid uit de cultuur had laten vallen.

Petrus, Jakobus en Johannes hadden een voorstelling van de rol die Jezus zou spelen in de bevrijding van de Romeinse bezetter. Dié apriori's blindeerden hun zicht op wie Jezus eigenlijk was. Maar het korte moment waarop zij dié vooronderstellingen lieten varen, – waarschijnlijk door het gesprek dat zij met Jezus voerden, ... toen, ja toen zagen zij Hem zoals Hij werkelijk was, – heel even, maar toch.

Het thema van vandaag is de vraag: voelt u zich in het leven thuis? Als je zegt: ja, dan heb je reden goed na te denken waardoor je ja zegt. Als dat is vanwege je eigen onwrikbare wereldbeeld, dan kom je nooit verder, maar als je daarvan afkomt en open blijft voor wat echt en waar is, als je je onthecht aan je eigen kijk op leven en geloof, dan kan het zijn dat jou een persoonlijk Taborvisioen overvalt, – zeker heel kort, maar wel een ervaring waarmee je verder komt.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 25 februari 2018
© Frans E.M.Verhaar pr.